

จัดทำบริการสาธารณะเป็นเหตุให้บ้านเรือนเสียหาย ... หน่วยงานต้องชดใช้ !

คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังฉบับนี้ เป็นกรณีที่เทศบาลว่าจ้างให้นิติบุคคลเอกชนก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภคและให้ควบคุมงานก่อสร้างแทน แต่การดำเนินงานดังกล่าวเป็นเหตุให้บ้านเรือนของเอกชนที่อยู่ใกล้เคียงแตกร้าวเสียหาย

เหตุของคดีเกิดจากการที่เทศบาล (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1) ได้ทำสัญญาจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2) ก่อสร้างระบบระบายน้ำ ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียใกล้กับบริเวณบ้านของผู้ฟ้องคดี โดยเทศบาลได้จ้างบริษัท อ. จำกัด (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3) เป็นที่ปรึกษาควบคุมงานแทน เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัด บ. ได้ใช้เครื่องตอกตอกและถอนเข็มพืดกันดินก่อนขุดดินเพื่อก่อสร้าง เป็นเหตุให้เกิดแรงสั่นสะเทือนและบ้านซึ่งเป็นอาคาร 2 ชั้น 2 หลังของผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย

ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือเรียกร้องค่าเสียหายจากเทศบาล แต่เทศบาลเพิกเฉย ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องเพื่อขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาให้เทศบาลจ่ายค่าซ่อมแซมบ้าน

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยเกี่ยวกับระยะเวลาการฟ้องคดีว่า แม้ผู้ฟ้องคดีจะรู้ถึงเหตุละเมิดอย่างช้าในวันที่ 5 เมษายน 2548 ซึ่งเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 แจ้งให้ทราบว่าบ้านของตนได้รับความเสียหายจากการก่อสร้าง แต่ขณะนั้นการก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จและก่อให้เกิดความเสียหายต่ออาคารของผู้ฟ้องคดีต่อเนื่องตลอดมา เมื่อผู้ฟ้องคดีมีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ในวันที่ 19 มีนาคม 2550 เพื่อเร่งรัดให้แก้ไขความเสียหายและแจ้งให้ทราบว่าพบความเสียหายของอาคารเพิ่มขึ้น แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ไม่เคยใช้ค่าเสียหาย ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีรู้เหตุแห่งการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ 19 มีนาคม 2550 การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องในวันที่ 12 มีนาคม 2551 จึงเป็นการฟ้องคดีภายใน 1 ปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

ส่วนประเด็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 กระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ? ประเด็นนี้ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 มีอำนาจหน้าที่ในการจัดให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ อันเป็นบริการสาธารณะตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 56 และมาตรา 53 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ประกอบกับมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และการก่อสร้างตามโครงการระบบระบายน้ำระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ด้วยการใช้เครื่องตอก (VIBRO HAMMER) ตอกและถอนเข็มพืด (SHEET PILE) ก่อให้เกิดแรงสั่นสะเทือนส่งผลให้บ้านเรือนของประชาชน รวมถึงบ้านของผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของวิศวกรโยธาของสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด และผู้เชี่ยวชาญที่ว่าความเสียหายเกิดจากการก่อสร้างที่เกิดจากการขุดดินและงานอื่น ๆ

เมื่อผู้ฟ้องคดีมีหนังสือแจ้งถึงความเสียหาย แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ก็มีได้ดำเนินการใด ๆ ที่จะแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายของอาคารและทรัพย์สินของผู้ฟ้องคดีที่จะมีต่อไป กลับปล่อยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ก่อสร้างจนแล้วเสร็จ โดยก่อนการก่อสร้างก็ไม่ปรากฏว่าบ้านของผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายมาก่อน แม้ว่าจะมีอายุการใช้งานที่ยาวนานก็ตาม ซึ่งหากไม่มีแรงสั่นสะเทือนจากการใช้เครื่องตอกตอกและถอนเข็มพืด บ้านของผู้ฟ้องคดีก็ยังคงดำรงอยู่ได้อีกระยะหนึ่ง ประกอบกับการที่ผู้แทนผู้ฟ้องคดี ผู้แทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ได้เคยร่วมกันตรวจสอบความเสียหายและผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ก็ยอมรับในความเสียหายและมอบหมายให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ไปตกลงค่าเสียหายกับผู้ฟ้องคดีเอง แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ เมื่อไม่มีการซ่อมแซมอาคารพิพาท จึงทำให้เกิดการเหินห่างของอาคารทั้ง 2 หลังจากการเคลื่อนตัวของดินและทราย เป็นผลให้บ้านของผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายเพิ่มขึ้น

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้ทำสัญญาจ้างผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ดำเนินงาน และจ้างผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 เป็นผู้ควบคุมงานก่อสร้างและเป็นที่ปรึกษาในการควบคุมงานก่อสร้างแทนตามมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผน

และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และการก่อสร้างก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการกระทำละเมิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามมาตรา 420 และมาตรา 428 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประกอบมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

สำหรับรายละเอียดของจำนวนค่าสินไหมทดแทนซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ต้องชดใช้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีนั้น ผู้ที่สนใจสามารถศึกษาแนวทางการวินิจฉัยของศาลปกครองในประเด็นการหักค่าความเสื่อมสภาพของทรัพย์สินที่พิพาทได้จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 721/2558

คดีนี้ถือเป็นอุทธรณ์ที่ดีสำหรับหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะหรือสิ่งสาธารณูปโภคเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองว่า จะต้องดำเนินงานก่อสร้างและควบคุมงานให้เป็นไปตามหลักวิชาการและด้วยความรอบคอบระมัดระวังในทุกขั้นตอนไม่ว่าหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่จะเป็นผู้ดำเนินงานก่อสร้างและควบคุมงานเองหรือจะจ้างให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินงานแทนก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้การจัดทำบริการสาธารณะนั้น ๆ กลับกลายเป็นการสร้างภาระและความเดือดร้อนให้กับประชาชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงจนเกินสมควร ซึ่งหากก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของประชาชนแล้ว หน่วยงานก็ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายดังเช่นคดีที่ยกมาเป็นอุทธรณ์ข้างต้นครับ !

นายปกครอง